

**PROGRAM WYCHOWAWCZY
PRZEDSZKOLA MIEJSKIEGO NR 6
W STARGARDZIE**

**„Pozwólmy dzieciom błędzić i radośnie dążyć do poprawy.
Pomóżmy dzieciom, by każdy z nich stał się tym, kim stać się może.”**
/ Janusz Korczak

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Celem wychowania przedszkolnego jest pomoc dziecku realizacji jego indywidualnej drogi rozwojowej w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturowym i przyrodniczym.

Wśród wszystkich pojęć pedagogicznych „wychowanie” jest jednym z trudniejszych do zdefiniowania. Można je rozpatrywać w węższym znaczeniu i w bardzo szerokim. Wychowanie jest, więc świadomym, celowym i specyficznym działaniem pedagogicznym rodziców lub nauczycieli dokonywanym głównie przez słowo(i inne postaci interakcji, zwłaszcza przykład osobisty) zmierzające do osiągnięcia względnie trwałych zmian w rozwoju umysłowym, społecznym, kulturowym, duchowym jednostki ludzkiej.

Natomiast w szerszym znaczeniu jest to oddziaływanie całokształtu specyficznych pedagogicznych bodźców i doświadczeń ogólnospołecznych, grupowych i indywidualnych, profesjonalnych i nieprofesjonalnych, przynoszących względnie trwałe skutki w rozwoju jednostki ludzkiej.

Program wychowawczy ma na celu poprawę jakości pracy edukacyjnej, uwzględnia potrzeby społeczności przedszkolnej: dzieci , rodziców i środowiska oraz pracowników. Integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych, ujednolica oddziaływania wychowawcze, kieruje procesy wychowawcze na właściwe tory.

Zasadniczą funkcją przedszkola jest opieka i wspieranie rozwoju dziecka we wszystkich jego sferach. Zastosowane w pracy z wychowankiem treści, metody, proponowane aktywności są środkiem do osiągnięcia nadrzędnego celu jakim jest wszechstronny i prawidłowy rozwój dziecka. Jeżeli kierunki i sposób oddziaływania nauczyciela są wyznaczone przez cele teoretyczne, a treści i zadania wychowawcze są dalekie od tego, co faktycznie dzieje się w przedszkolu i co dzieje się z konkretnym dzieckiem, oddziaływania nauczyciela są bezużyteczne. Dobrej jakości

oddziaływanie przedszkolne powinno charakteryzować oddziaływanie właściwe rozwojowo, tj. umożliwiające inicjatywę dziecka, planowanie własnej aktywności, wyrażenie intencji, dokonywanie wyborów, samodzielne działanie i finalizowanie aktywności. Przedszkole nie może zastąpić domu rodzinnego, może uzupełniać jedynie i wzbogacać doświadczenia dziecka w tych sferach, w których oddziaływanie domu jest niewystarczające.

Celem działań nauczyciela powinno być pośredniczenie w przekazywaniu i nadawaniu konkretnych treści wartościom uniwersalnym w czasie wspólnego działania, a przez to powodowanie wewnętrznego rozwoju dziecka. Zarówno nauczyciel jak i dziecko rozwijają się w sposób ciągły, mają wpływ na wzajemne zachowania, a więc na rozwój swój i partnera. Wychowawca powinien być nastawiony na wsłuchiwanie się w dziecko, akceptowanie go takim, jakie jest.

Wspólne działanie dziecko- nauczyciel będzie ułatwione, jeśli nauczyciel będzie:

- akceptował różnorodność rozwojową każdego dziecka
- jego godność i wolność
- kierował się zasadą równorzędności w procesie wspólnego działania
- traktował własną wiedzę jako jedną z propozycji interpretacji rzeczywistości
- własne zachowania modyfikował tu i teraz
- będzie nastawiany na poznawanie i odkrywanie własnych możliwości i ograniczeń
- będzie wyczulony na nieprzewidziane zachowania dziecka
- będzie badawczo i twórczo nastawiony do otoczenia

Nauczyciel to osoba, która prowokuje dziecko do poznania, kim jest i kim może zostać. Dziecko powinno identyfikować się z własnym ja, czuć się bezpiecznie, utożsamiać się z grupą rówieśniczą, a jednocześnie czuć własną odrębność,

indywidualność oraz odpowiedzialność za dokonane wybory. Nauczyciel musi umieć podjąć decyzje:

- jakie umiejętności, sprawności, zdolności rozwijać, stymulować i jaką wiedzę przekazać, co jest najważniejsze dla dziecka teraz, później i w wieku dojrzałym,
- za pomocą jakich metod nauczyciel pragnie osiągnąć cel, czego dziecko może się nauczyć w określonej sytuacji,
- jakie mogą być skutki działań wychowawczych dla dziecka i nauczyciela oraz przyszłych decyzji wychowawczych

Główne cele wychowawcze programu:

- wzbogacanie wiedzy o otaczającym świecie i zdobywanie nowych doświadczeń,
- umożliwianie dzieciom odkrywania siebie i innych przez własne działania,
- wyrabianie umiejętności komunikowania się w sposób werbalny i niewerbalny,
- umożliwianie dzieciom dokonywania wyborów i przeżywania pozytywnych efektów własnych działań,
- wdrażanie do przestrzegania zasad warunkujących bezpieczeństwo,
- pomoc dziecku w budowaniu pozytywnego obrazu własnego "ja",
- kształtowanie życzliwego i otwartego stosunku do ludzi oraz przyrody,
- uczenie dzieci rozwiązywania sytuacji trudnych na zasadzie kompromisu i uwzględniania potrzeb innych.

I. DZIECKO I JEGO MIEJSCE W SPOŁECZNOŚCI PRZEDSZKOLNEJ.

CEL GŁÓWNY:

- WSPOMAGANIE PRAWDŁOWEGO ROZWOJU SPOŁECZNEGO I EMOCJONALNEGO DZIECKA.

CELE POŚREDNIE:

- Tworzenie odpowiedniej atmosfery opartej na życzliwości, przyjaźni i opiekuńczości.
- Prezentowanie się dla innych.
- Wdrażanie zasad postępowania warunkującego bezpieczeństwo dziecka.
- Zapoznanie z normami i zasadami panującymi w grupie.
- Zachęcanie do aktywnego słuchania i wyrażania swoich próśb, sądów i oczekiwań.
- Nawiązywanie prawidłowych kontaktów koleżeńskich .
- Wyrabianie umiejętności przedstawiania swoich uczuć i emocji.

TREŚCI PROGRAMOWE:

- Przestrzeganie norm i zachowań regulujących współzycie w grupie i gwarantujących dzieciom dobre samopoczucie w przedszkolu.
- Okazywanie pomocy dzieciom słabszym i młodszym czy nowo przybyłym. Naturalne traktowanie dzieci z defektami rozwojowymi.
- Szanowanie autonomii i indywidualności.
- Podejmowanie i realizowanie różnych działań zespołowych, wspólne rozwiązywanie problemów.
- Coraz sprawniejsze obsługiwanie siebie.
- Integrowanie się i komunikowanie w grupie i poza nią.

- Wyrażanie siebie w różnorodny sposób(werbalnie i niewerbalnie) podczas komunikowania się z innymi ludźmi, przekazywanie swoich uczuć, przeżyć w sposób społecznie akceptowany.
- Rozpoznawanie i nazywanie emocji negatywnych i pozytywnych.
- Próbowanie przezwyciężania nieśmiałości w kontaktach z innymi.

ŚRODKI I SPOSOBY REALIZACJI:

1. Poznajemy się przez zabawę:
 - Gry i zabawy integracyjne,
 - Organizacja i udział w uroczystościach przedszkolnych.
2. Zachęcanie dzieci do czynnego uczestnictwa w życiu przedszkola poprzez ekspresję:
 - Teatralną,
 - Plastyczną,
 - Muzyczną
3. Zasady budujące empatię, zaufanie i poczucie bezpieczeństwa.
4. Należymy do siebie i pracujemy razem.
5. Sytuacje sprzyjające otwartości dzieci zgodnie z ich oczekiwaniami.
6. Zabawy dowolne i spontaniczne.
7. Zabawy dramowe i pantomimiczne.

KRYTERIA SUKCESU;

1. Dziecko ma poczucie przynależności do grupy.
2. Dziecko chce i wyraża potrzebę działania w grupie. Dziecko potrafi sprawiać radość innym.
3. Dziecko potrafi bezpiecznie poruszać się i korzystać z narzędzi na terenie przedszkola.
4. Dziecko współtworzy i respektuje normy grupowe.

5. Dziecko potrafi otwarcie wyrazić swoje prośby, sądy i oczekiwania.
6. Dziecko potrafi nawiązać kontakty koleżeńskie z rówieśnikami.
7. Dziecko potrafi uzewnętrznić swoje uczucia i emocje.

II. DZIECKO ZNA NORMY DOBREGO ZACHOWANIA, WEDŁUG NICH POSTĘPUJE, UMIE ZACHOWAĆ SIĘ W SYTUACJACH TRUDNYCH.

CEL GŁÓWNY:

- TWORZENIE OKAZJI DO POZNAWANIA RZECZYWISTOŚCI POPRZEZ WDRAŻANIE ZASAD ORGANIZACJI ŻYCIA SPOŁECZNEGO.

CELE POŚREDNIE:

- Wyrabianie szacunku dla dorosłych i rówieśników.
- Wdrażanie do używania w życiu codziennym form grzecznościowych.
- Poznanie formy dobrego zachowania się w miejscach publicznych.
- Zapoznanie z symbolami narodowymi, regionalnymi i wybranymi krajami Europy.
- Wyrabianie u dzieci postawy tolerancyjnej wobec innych.
- Dostrzeganie problemów, które dotyczą innych, wczuwanie się w ich przeżycia.
- Wyrabianie u dzieci zaradności i samodzielności w sytuacjach problemowych.

TREŚCI PROGRAMOWE:

- Rozpoznawanie i nazywanie uczuć i potrzeb innych ludzi w różnych sytuacjach.
- Szanowanie cudzej własności oraz efektów i wytworów cudzej pracy.
- Rozumienie roli członków rodziny, docenianie wagi rodziny w życiu każdego człowieka, okazywanie miłości, szacunku i przywiązania swoim bliskim, respektowanie ich potrzeb.

- Podejmowanie prostych prac na rzecz najbliższego otoczenia.

ŚRODKI I SPOSOBY REALIZACJI:

1. Tworzymy i uczestniczymy w kultywowaniu tradycji przedszkola, wsi, regionu.
2. Stosowanie form grzecznościowych w sytuacjach edukacyjnych, zabawach z rówieśnikami i w codziennym życiu.
3. Udział w imprezach kulturalnych (teatr, kina, wystawy, zabytki).
4. Zapoznanie z hymnem, symbolami narodowymi, tańcami, zabawami, piosenkami naszego regionu, kraju i wybranych krajów Europy.
5. Wykorzystanie sytuacji naturalnych do przestrzegania umów.
6. Słuchanie utworów literackich i oglądanie przedstawień teatralnych zawierających problemy moralne.
7. Wykorzystanie sytuacji naturalnych do uczenia dzieci w radzeniu sobie z problemem.

KRYTERIA SUKCESU:

1. Dziecko szanuje dorosłych, młodszych, rówieśników, okazuje im to w słowach.
2. Dziecko zna i stosuje formy grzecznościowe w każdej sytuacji.
3. Dziecko wie jak zachować się w miejscach publicznych.
4. Dziecko zna symbole narodowe i wie jak się wobec nich zachować.
5. Dziecko zna i rozumie pojęcia:
 - Obowiązek,
 - Prawo,
 - Tolerancja,
 - Godność.
6. Dziecko rozróżnia dobro i zło w sytuacjach codziennych i odpowiednio reaguje na nie.
7. Dziecko potrafi radzić sobie w sytuacjach trudnych.

III. DZIECKO ŻYJE W ZGODZIE ZE ŚRODOWISKIEM PRZYRODNICZYM.

CEL GŁÓWNY:

- KSZTAŁTOWANIE ZACHOWAŃ PROZDROWOTNYCH I PROEKOLOGICZNYCH.

CELE POŚREDNIE:

- Kształtowanie zainteresowań przyrodniczych i proekologicznych .
- Kształcenie właściwych postaw wobec przyrody.
- Wyrabianie nawyków zdrowego odżywiania.
- Kształtowanie nawyków higienicznych.
- Preferowanie aktywnych form wypoczynku.

TREŚCI PROGRAMOWE:

- Dostrzeganie piękna przyrody w różnych porach roku, wczuwanie się w nastrój panujący w przyrodzie wywołany pogodą, pora dnia, krajobrazem.
- Rozumienie roli książki w życiu człowieka.
- Interesuje się różnorodnością i bogactwem naszego kraju, jego historią, osiągnięciami, jest dumne z bycia Polakiem, szanuje symbole narodowe.

ŚRODKI I SPOSOBY REALIZACJI:

1. Spacery, wycieczki – obserwacja zmian zachodzących w przyrodzie.
2. Konkursy ekologiczne.
 - Udział w akcji „Sprzątanie Świata”,
 - Cykl zajęć „Ziemia, zielona planeta”,
 - Spotkania z ciekawymi ludźmi.
3. Organizacja kąpek zdrowej żywności, propagowanie zdrowej żywności.
4. Spotkanie ze specjalistami, lekarzem, pediatrą, higienistką, stomatologiem.

5. Spacery, wycieczki, pikniki, olimpiady, zabawy ruchowe w terenie.

KRYTERIA SUKCESU:

1. Dziecko dostrzega różnorodność zjawisk w naturalnym środowisku przyrodniczym.
2. Dziecko przyjacielem i obrońcą przyrody.
3. Dziecko potrafi zdrowo się odżywiać.
4. Dziecko przestrzega higienicznego trybu życia.
5. Dziecko potrafi aktywnie wypoczywać.

IV. PRZEDSZKOLE ZAPEWNIĄ DZIECIOM POMOC PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNĄ UWZGLĘDNIAJĄC WSPÓŁPRACĘ Z RODZICAMI

CEL GŁÓWNY:

- INSPIROWANIE RODZICÓW DO WSPÓŁODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ROZWÓJ I WYCHOWANIE DZIECI.
- WSPOMAGANIE RODZINY W DZIAŁANIACH WYCHOWAWCZYCH.
- PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ MEDIACYJNYCH I INTERWENCYJNYCH W SYTUACJACH TRUDNYCH.

CELE POŚREDNIE:

- Nasilenie współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.
- Wspieranie nauczycieli i rodziców w działaniach wyrównujących szanse edukacyjne dziecka.
- Stwarzanie możliwości do rozwoju uzdolnień dziecięcych.
- Profilaktyka zjawisk zagrażających funkcjonowaniu rodziny.
- Wspomaganie rodziny w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i życiowych.

- Organizowanie bogatego przepływu informacji dla rodziców na nurtujące tematy o sposobach pomocy w razie stosowania przemocy wobec dzieci.

TREŚCI PROGRAMOWE:

- Odkrywanie, rozróżnianie, nazywanie pozytywnych cech charakteru.
- Eliminowanie zachowań agresywnych w stosunku do innych dzieci.
- Okazywanie uczuć miłości i szacunku w stosunku do rodziny.

ŚRODKI I SPOSOBY REALIZACJI

1. Spotkanie z psychologiem i pedagogiem w przedszkolu.
2. Kierowanie dzieci za zgodą rodziców na indywidualne konsultacje w celu wspierania ich indywidualnego rozwoju.
3. Zebranie orzeczeń z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną dotyczących skierowań dzieci do wczesnego wspomagania rozwoju.
4. Organizowanie kontaktów nauczycieli z pedagogiem – udzielanie instruktażu dotyczącego ćwiczeń terapeutycznych.
5. Szkolenie rady pedagogicznej pod kątem prowadzonego programu „Dziecko zdolne w przedszkolu”.
6. Prowadzenie zajęć specjalistycznych w przedszkolu:
 - Zajęć logopedycznych,
 - Zajęć korekcyjnych.
7. Uczestnictwo rodziców w zajęciach logopedycznych prowadzonych z dziećmi w przedszkolu.
8. Udział rodziców w zajęciach otwartych.
9. Organizowanie zajęć kół zainteresowań dla dzieci zdolnych.
10. Pedagogizacja rodziców:
 - Prowadzenie serii spotkań za specjalistami w zakresie n/w tematyki:
 - Zachowanie agresywne,
 - Agresja i przemoc wśród dzieci

- Przemoc w rodzinie
- Przestrzeganie praw dziecka
- Prowadzenie kącika informacyjnego dla rodziców
- Gazetki wychowawcze

11. Rozpowszechnianie czasopism, publikacji, folderów.

12. Plakatowanie przedszkola

- Plakaty informacyjne, gdzie należy szukać pomocy

KRYTERIA SUKCESU

1. Przedszkole organizuje indywidualne konsultacje z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w przedszkolu.
2. Rodzice mają możliwość indywidualnych konsultacji z psychologiem i pedagogiem w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
3. Nauczyciele są zaangażowani w niesieniu pomocy dziecku i rodzinie.
4. Rodzice są świadomi o konieczności zajęć specjalistycznych i chętnie w nich uczestniczą.
5. W indywidualnych konsultacjach porusza się problemy przemocy.
6. Rodzice mają wiele możliwości skorzystania z pomocy pedagogów oraz informacji o lokalnych instytucjach powołanych do niesienia pomocy rodzicom dotkniętym przemocą.

V. PRZEDSZKOLE WSPOMAGA RODZINĘ W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ

CEL GŁÓWNY:

- NASIENIE DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z POPRAWĄ SYTUACJI ŻYCIOWEJ DZIECI I RODZIN.

CEL POŚREDNI:

- Wyrabianie u dzieci obowiązku pomagania innym.
- Organizowanie pomocy finansowej o trudnej sytuacji materialnej.
- Podjęcie działań dotyczących bezpłatnego udziału dzieci z rodzin ubogich w różnych formach organizowanych przez Przedszkole/teatryki, bal karnawałowy/.
- Niesienie pomocy rodzinom w trudnej sytuacji bytowej i materialnej.

TREŚCI PROGRAMOWE:

- Rozumienie roli członków rodziny, docenianie wagi rodziny w życiu każdego człowieka, okazywanie miłości, szacunku i przywiązania swoim bliskim, respektowanie ich potrzeb.
- Podejmowanie prostych prac na rzecz najbliższego otoczenia.

ŚRODKI I SPOSOBY REALIZACJI:

1. Organizowanie zbiórki zabawek i odzieży dla dzieci najuboższych.
2. Zapewnienie dzieciom bezpłatnego udziału w teatrykach, filmach, wycieczkach it
3. Zwolnienie z opłat:
 - Rady Rodziców
 - Ubezpieczenia
3. Skrzynka pytań – problemy sygnalizowane przez rodziców.

KRYTERIA SUKCESU

1. Przekazanie zabawek dla dzieci z rodzin ubogich z okazji Świąt Bożego Narodzenia.
2. Dzieci przedstawiają program artystyczny .
3. Rodziny o trudnej sytuacji materialnej uzyskują pomoc w postaci zwolnień z opłat za zajęcia dodatkowe i składki Rady Rodziców//Komitet Rodzicielski/.
4. Wszystkie dzieci czynnie uczestniczą w życiu przedszkola

IV. DZIECKO DBA O BEZPIECZEŃSTWO SWOJE I INNYCH.

CEL GŁÓWNY:

- ZWIĘKSZENIE DZIAŁAŃ ZMIERZAJĄCYCH DO ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA DZIECKU PODCZAS POBYTU W PRZEDSZKOLU I POZA NIM

CEL POŚREDNI:

- Wdrażanie zasad bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię i zabaw w wyznaczonych miejscach.
- Przestrzeganie zasad o nierozmawianiu z nieznajomymi i nie braniu od nich słodyczy i innych przedmiotów.
- Zgłaszanie uszkodzonego sprzętu zagrażającego zdrowiu i życiu.
- Przestrzeganie właściwego zachowania się podczas spacerów i wycieczek.
- Znajomość własnego imienia i nazwiska, adresu zamieszkania.
- Przestrzeganie zakazu bawienia się ogniem.

TREŚCI PROGRAMOWE:

- Znajomość zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach, np. w sali podczas zabaw i zajęć, w ogrodzie przedszkolnym, na spacerach i wycieczkach,
- Dostrzeganie sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu,
- Zachowanie ostrożności w nieznanym środowisku społecznym, w kontaktach z obcymi ludźmi,
- Znajomość elementarnych zasad i znaków ruchu drogowego. Stosowanie wiedzy w praktyce.
- Reagowanie i zgłaszanie nauczycielce sytuacji zagrażających bezpieczeństwu innych dzieci np. niebezpieczne zabawy, oddalanie się z ogrodu, zepsuta zabawka grożąca skaleczeniem.

ŚRODKI I SPOSOBY REALIZACJI:

1. Omawianie sytuacji zagrażających dzieciom, ustalenie jasnych zasad korzystania z urządzeń na placu przedszkolnym, przestrzeganie kontraktów grupowych.
2. Spotkania z policjantem, strażnikiem miejskim, lekarzem, weterynarzem.
3. Dostarczanie dzieciom wzorców zachowania- filmy edukacyjne, teatryki, pogadanki, scenki dramowe.
4. Wycieczka na skrzyżowanie, pokaz właściwego zachowania się na ulicy.
5. Poznanie zasad przebywania w środowisku naturalnym- las, wycieczki, spacer, ocenianie zachowań pod względem bezpieczeństwa swojego i innych.

KRYTERIA SUKCESU:

1. Uważne porusza się po budynku oraz w ogrodzie przedszkolnym.
2. Nie oddala się z określonego miejsca.
3. Przestrzega zakazu zabawy urządzeniami elektrycznymi.
4. Unika zabawy ogniem.
5. Przestrzega zakazu brania do rąk nieznanymi przedmiotów, roślin.
6. Nie dotyka nieznanymi produktów, nie przyjmuje żadnych cukierków od nieznanymi.
7. Nie zbliża się do nieznanymi zwierząt.
8. Zna swojego imię i nazwisko, adres zamieszkania.
9. Zachowuje ostrożność w kontaktach z obcymi.
10. Informuje dorosłych o swoich dolegliwościach, złym samopoczuciu,

EWALUACJA

1. W całej społeczności przedszkolnej ewaluacji programu wychowawczego dokonuje się co trzy lata, zaś wśród nauczycieli ewaluację przeprowadza się częściej.

2. W ewaluacji uwzględnia się opinię wychowanków, rodziców, nauczycieli, pracowników szkoły, przedstawicieli organu prowadzącego, a także sugestie nadzoru pedagogicznego.

3. Sposoby ewaluacji:

- Analiza dokumentów:
- Program wychowawczy,
- Księga protokołów Rady Pedagogicznej,
- Plany miesięczne poszczególnych grup,
- Arkusze obserwacji, dzienniki.

4. Ankiety skierowane do:

- uczniów,
- nauczycieli,
- rodziców.